

במד"נה

העם

כ"ט בנובמבר

— יוק!

גאולה כהן עלתה על

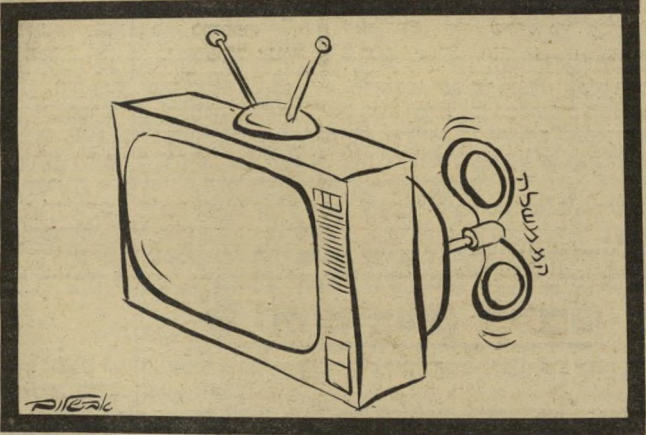
חכמי חלם. היה הגיון

עקום מסויים בדבריה

אלמלא היתה גאולה כהן קיימת, היו צריכים להמציא אותה. "הבכיינית הלאומית", כפי שקרא לה רפאל איתן, חברה-לסיעה ערל"א מכבר, הציעה השבוע המצאה גאונית:

החלו ראשי אש"ף לאמץ לעצמם, בדיעבד, את החלטת-החלוקה. הם מסתמכים עליה לעתים תכופות יותר ויותר, כתשתית מישפטית לרשימתם להקמת המדינה הפלסטינית, לצד ישראל. אין הם משלים את עצמם שניתן להחיות את גבולות החלוקה. אילו... מה היה קורה אלמלא התנגדו הערבים בכוח לביצוע החלטת החלוקה?

האם היתה מדינת-ישראל קמה בשלום? האם היתה מרכות את משאביה בפיתוח מדעי וטכנולוגי, והופכת מדינה תעשייתית נוסח יפן, תחת להיות למדינה צבאית? האם היה תאום הלאומי הישראלי מתפתח בנוסח אתונה, תחת להתפתח בנוסח ספארטה? אלה הן שאלות של "אילו". אך את

אשר קרה אין להשיב. אפשר רק לנסות למצוא סוף-סוף פיתרון לבעיה שנוצרה לפני 40 שנה.

עיצרו

את העולם!

המלוויה עולה

להפוך לספינת-שטים.

שבה יסתירו

הקישקושים את

המציאות

היה משהו ילדותי ביחס הציבור הישראלי לשביתת אמצעי-התיקשות האלקטרוניים. היה משהו ילדותי גם ביחסו לסיום השביתה.

השביתה לא נראתה כאסון, וסיומה לא נראה כישועה. נרמה היה כאילו הסוף היה מלווה בצער מסויים. מה גם שאנשי-השירות עצמם לא התלהבו מיישוב הסיכסוך, ונשארו בריכאון.

אין ספק ששביתת-השירות חשפה, בלי כוונה, תופעה לאומית עמוקה: הרצון הישראלי הגובר והולך לברוח מן המציאות, להתעלם מעובדות-החיים. זוהי נטייה בלתי-נראיה ביותר. יש בה יסוד של מופרעות קוקלטיבית. משהו בנוסח "עיצרו את העולם, אני רוצה לרדת".

ספינת-השטים. שום עם אינו יכול לרדת מעולמו, לברוח מבעיותיו. בריחה כזאת תביא רק להזנת הנגעים (ראו הנדון).

ציבור הנוהג כך דומה לאדם חולה המסרב לקרוא לרופא, מפני שהוא חושש לשמוע מפיו על טיב מחלתו. בריחה כזאת תגרום לכך שהחולה נשאר בלי טיפול, המחלה התפתחה, עד שתגיע לשלב שבו שום טיפול לא יהיה עוד אפשרי, ולא יהיה מנוס מניחות. הסכנה המיידית היא שאי-הרצון הלאומי להישיר מבט ולהסתכל בפני המציאות שעל המירקע, תגרום לסילוק המציאות מן המירקע. הטלוויזיה, על כל ערוציה, עלולה להפוך למכשיר של "בידור", שם קישקוש ובידור, מין ספינת-שטים המפליגה בים והמתעלמת מן הסכנות שבדרך.

בעיקבות דו"ח הקונגרס על פרשת אידאן

קונטרס פתחו אל ורינה שווימר בפעם הראשונה

את סגור-ליבם והגיבו באוזני דפנה ברק:

אני לא יכולה להסתכל

לפרס בפרצוף!

אל הוא אדם סגור, שלא אוהב להיחשף.

שיהיה ברור: אין לו ממה לפחד! עובדה — הוא הראשון שציפצף על הכל ונסע לארצות-הברית בתקופה הרגילה. קימחי עקב אחריו.

האם הוא מפחד לומר את אשר בליבו על שימעון פרס? את אמרת: יכול מאוד להיות!

את יודעת משהו? אני לא יכולה להסתכל לפרס בפרצוף, לא יכולה לשאת זאת! איך אני מסבירה את היחסים שבין פרס לבין בעליז מדוע אל שב להיות תברו אדם כמו אל, שלא יודע לבגוד בחבר, קשה לו להאמין שמישהו אחר בוגד! קשה לו לתפוס זאת! בפסיכולוגיה זהו מונח ידוע — הכחשה....

מה שמרתח אותי הוא שיעקב התריע כל העת שלא נתנו לנו לעיין בגירסה ששיפצו לכבוד האמריקאים. הוא הזהיר מראש....

בעלה נשמע פחות נלהב, יותר מאוֹר כוב. "אני חולה ועייף מכל הפרשה", התלונן, "כבר לא איכפת לי הרימוי שיווצר לי."

כן אני כועס על הר"ח. אבל שיכתבו כולם מה שהם רוצים, שיאמינו במה שנחמד להם. זאת הבעיה שלי, ואני חי איתה.

העובדה שלא שיתפתי פעולה עם העיתונות אינה קשורה לפרס. אינני מגן עליו. הוא חבר שלי. הפרשה עברה, לא? אלה החדשות של שנה שעברה!"

המצאה ישראלית

נה כמה הערות של הווגו שווימר ושותפיהם על הכתוב עליהם בר"ח (ראו עמודים 76):

● **פרשת טיליה, חוק:** על פי הר"ח, הצטייר נימרודי ושווימר באור שילי, כשהבטיחו לספק לאיראנים טילים נגד מטוסיריגול מגביה-טוס, בעוד שהטילים שמייצרים האמריקאים כלל אינם מסוגלים לכך. כלומר: ניתנה הבטחה כוזבת.

● **התגובה:** בעיקבות המתיחות שנוצרה בין מייסדי-הביטחון לבין שלוש החלוצים של הפרשה, נגנזה עובדה חשובה — ברשותה של ישראל טי"הוק משופרים. כלומר: טילים שנקנו מהאמריקאים ושופרו בישראל. מוכן שנוח להסתיר עובדה שכזאת. נוח עבור ישראל, פחות נוח לגבי שווימר ונימרודי.

השלושה טוענים שאכן התכוונו לשלוח טילים משופרים, שענו על הצרכים, אך שמייסדי-הביטחון סיפק במקומם טילים מפגרים. "אני הייתי נוכחתי", הודיעה לי רינה שווימר נמרצות, "כשאל היתה בהם (בנציגי מייסדי-הביטחון), כטלפון, שלא יעזו לסדר את הפרטים: אין לנו שום חלק בכך! ראית פעם איך מטיענים טילים? אל לא פתח הארגונים לפני המשלוח! יעקב נימרודי ישב בזנווה וכשהתגלה העניין בכלל לא היה בטוח אם יהיה או ימות! היוו היו בסכנה! אין לי מושג מדוע טרח אל להזהיר מראש. אולי הגה, נימרודי דיבר, או מה? זה עור?" (המשך בעמוד 42)

היה נראה לי שווימר הזדמנות טובה לקבל תגובה.

אל מתפוצץ!

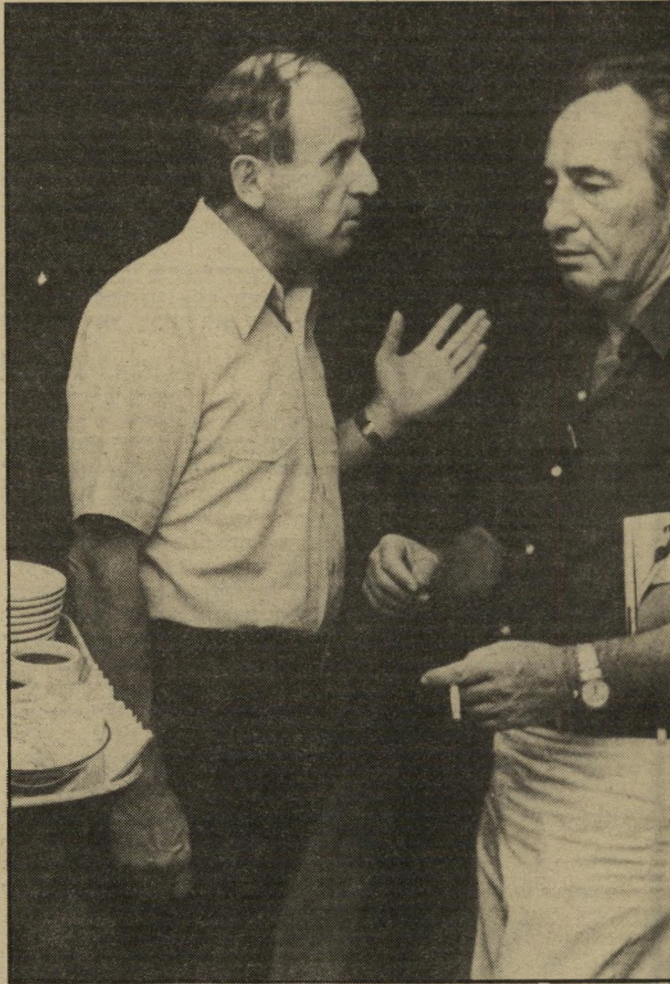
עד כה שימש נימרודי כדובר הראשי של החבורה, וכתורת נוסח "נימרודי מדבר" כבר היו לשיגרה. קימחי חררה אחריו. הפעם

"אני מופחד? אני לא מפחד לומר את אשר אני חושב! אני לא מפחד לומר את אשר אני חושב! אני לא מפחד לומר את אשר אני חושב!"

לאורך כל הפרשה היה זה בלתי אפשרי להוציא מפיו של שווימר או מכני-מישפתו אף מילה אחת עליה. הוא שתק.

הממשלה הורתה לי שלא לדבר, הסביר שווימר השבוע. "אני עובד עם הממשלה (עברתי? כסר?) אבל כך נהגתי כל חיי"

בתחילת השבוע נשבר כמיקצת קשריה-שתיקה של שווימר. הוא התרגן.

שווימר עם פרס

קשה לו להאמין שמישהו אחר בוגד!

ביקשתי לשוחח עם רינה ואל שוימר. בעוד שהוא שמר על איפוק וניסה לפנות על רגשותיו, רתחה אשתו.

רינה, צברית קטנה וצנומה, שאינה משתגעת על התיקשות בימים כתי קונם, אמרה: "אני יודעת שאין ערך למה שאשה אומרת, אבל השלושה האלה (נימרודי-שווימר-קימחי) עברו כמו חמורים. אני רותחת על הר"ח! אל מתפוצץ, פשוט מתפוצץ מכן! אבל הוא לא אחר מאלה שאומרים שהם מתפוצצים."

"בעבר הוא נפגע כליכך מהעיתור, נות, כשכתבו על התעשייה האווירית עד שאין לנו עוד אמן בעיתונות. אל שתק לאורך הפרשה כולה, מפני שלא האמין שאם ידבר, זה יעורר. הגה, נימרודי דיבר, או מה? זה עור?"

הר"ח של הקונגרס מסתמך במקור מות רבים על התיאור המפורט, שהוגש לוועדה עליידי ממשלת-ישראל. תיאור זה (הכרונוולוגיה הישראלית) והכרונוולוגיה הכספית הישראלית ("הוכן מטעם הממשלה. נגבו עדויות של כל הנוגעים בדבר בישראל — בניניהם יעקב נימרודי, אל שווימר ודודי קימחי מצד אחד, עמרים ניר והמעורבים הנוספים מצד שני, והכל חובר ביחד לתיאור רצוף אחד — דבר שהרגיו את השלישיה הפותחת.

הם גם ועמו על כך שלא הניחו להם לעיין בתיאור השלם, שנשלח לאמר ריקאים מבלי שהם ידעו את תוכנו. עכשיו, כקראם את הר"ח של הקונגרס, הם נתקלו בפעם הראשונה במיסמך ישראלי זה.